

Хөөчнрин диилвр

Теегиг кеерүлдж ургъц нә-
ахлнә. Газр энъгдән налача.
Нүдн күрх газр, экләд шар-
джах цагъан гуйрин тәрән бо-
лн кбрәд шавшджах эрдн-
шишә үзгднә. Эн ургъцин ца,
улан деевргә цагъан кошар-
муд харгдна.

Мана йовсн машин, кесг
дуунан ут-туршарт ургъсн ца-
гъан гуйрин тәрән дундагъур
арсн хаалгъар гүүгъад, Ман-
цын гоини көвәд бәасн хөбнә
хошд ирдж зогсв.

Отарин захд йовсн ах хөбч
Никонор Илларионович Скля-
ров тал одад бидн мендлввдн.

— Эн отаргн ягъсн багъ
юмб?— гидж мана сурсн сур-
врт, ур Скляров иигдж хәру
өгв:

— Мини отарт хойр зун
гунн-хуц бәәнә. Эн гунн-хуц-
муд хөбнә тохм ясулхин тө-
лә өсгддәнә. Дакад болхла,
әдн йир сән, ик ноос өгнә.
Гунн-хуцмудас дундиндән 9-д
килограмм ноос авбвдн. 672-ч
номертә гунн-хуц 17 кило-
грамм 800 грамм ноос өгв.

Бидн эн хуциг бәрәд хәләв-
вдн. Чинән-күчнә йир сән,
роосинь шидр хәячлсн бийнә,
шуйцки болдж медгдхш, юнъгад

гихлә—тедү мет таргън. 671-ч
номертә хуц 16 килограмм 100
грамм ноос өгч, 67003-ч номер-
тә хуц болхла 15 килограмм
600 грамм өгв. Эн хуцмудла
әдл ик ноос өгсн талдан хуц-
муд бас бәәнә.

— Эн хөбдән таргън-цагхлнә
бәйлгъхин кергг ягъдж аср-
двр?— гидж бидн сурввдн.

— Хө ясулхин кергг, әдниг
өдр болгън иим хотар асрн-
вдн: өдргән 3 килограмм өвс,
700 грамм концентрат, 500
грамм силос өгнәвдн. Эн хог
хөбнә өслтд йир сән.

Ах хөбч Корниенко Семен
Максимович хуцмуд хәләнә.
Хуц болгънас дундиндән 10
килограмм 600 грамм ноосн
киргъгдв, 2103-ч номертә хуц
— 18 килограмм ноос өгв.

Эн күндтә хөбчнр Хруще-
вин нергә колхозд көдлджәц-
хәнә. Колхозин күндтә нергә
ах хөбч ур Полонский Дмит-
рий Григорьевич 680 хөбнәс
825 хургъ, хон болгънас дун-
диндән 6 килограмм 600 грамм
ноос киргъдж авб.

Ур Полонский ах хөбч Ру-
денко Михаил Ильич чигн
үлддәхш.

Эн джил Хрущевин нергә кол-

хозд, Хар газрт бәаснтәгъән 22
кошар бәәнә. Эн кошармуд
ода бәәх 21 отар хөбнд күр-
чәнә. Колхоз зургъадгч тавн
джилин чилгчәр 46 отар хөб-
тә болх зөвгә. 1957 джилд
колхозд 21632 толгъа хон бә-
әсн болхла, 1960 джилд тер
хөбнә то 37500 толгъа күрч
өсхмн. Тегәд чигн колхоз эн
гурвн-дөрвн джилин туршарт
17 кошар бәрхәр белдвр кедж-
әнә.

Хөбнә то өсх дугман тедү
мет тедниг асрх өвсн, хот кер-
ггә. Колхозд ода бәәх газр
малд күрх өвс өгч чадшго.

— Джил ирвәс өсдәх да-
ла малмудан ягъдж асрхмг,
юн хотар хөбдән тетгхмг?—
гидж бидн колхозин ах зоо-
техник Григорий Федорович
Гордеевс сурввдн.

— Ода бәәх газр мана кол-
хозин малмудт хойр холван
өсн цагт, тедниг тетгх өвс өг-
цло—тернә медгднә. Тер уч-
рар, эн джиләс авн хургътх
хөбдич 14 кошарин өбр 50-д
гектар өвс тәрхәр бәәнәвдн.
Терүнд хар гуйр, суданк, эр-
днә-шишә, люцерн, житняк
болн талдан чигн өвсд тәргд-
хмн. Тер цагт мана колхозин
цуг малмуд күцс хотта бол-
хмн.

Эн джил колхоз 1166 цент-

нер ноос киргъдж авх зөвтә.
Терүнәс 1072 центнернә сән
торгън ноосн болхмн. Ода кол-
хоз хөбнә киргългъән төгсән
гиджәнә, государствд өгх
зурагъан күцәдж йовна.

Хрущевин нергә колхоз 1960
джил 1816 центнер цевр тор-
гън ноос авх зурата. Эн даал-
гъвран күцәхвдн гидж колхо-
зин хөбчнр келцхәнә. 1957
джил селәнә эдл-ахун эдлгддг
100 гектар газр болгъна тоод
436 килограмм ноос авсн бол-
хла, 1960 джилд 680 килограмм
ноосн авгдхмн.

Эн өмнән тәвсн ик төрән
Хрущевин нергә колхозин хөб-
чнр сәәнәр күцәх седкл-ухата
бәәцхәнә...

Бидн Оргъат гидг газрт Ка-
мыши гидг селәнд ирввдн. Энд
колхозин правлень бәәдж.

— Одр болгън мана колхо-
зас Төрскнд кесг зун кило-
грамм ноосн йовулгдна. Ноо-
сна чинрнә дегд ик. Мана
хөбдин нооснас бостон, трико,
габардин болн нань чигн сән-
сәәхн шеемг кегднә,— гидж
Дмитрий Кузьмич Селезнев
келв.

— Тер үнн. Партийн организа-
цин сегләтрин келсн үгиг чик,—
гидж хаджуднә бәәсн баахн
залу зөвшәрв.

Эн залу коммунист Василий

Алексеевич Губский.

Нег дакдж ур Губский кол-
хозин правленур ирәд:

— Георгий Харитонович, на-
маг хөбнд тәвти, би хө хәру-
лхдән дуртав,— гидж комму-
нист колхозин ахлач ур Ше-
лестәс сурсн бәәдж.

Колхозин правленә чледуд
күүндәд, ах хөбч Полонский
отарт ур Губский хөбчәр ил-
гәдж.

Турун өдрәсн авн Василий
Алексеевич ах хөбчин шун-
мгъа нөкд болдж сән дамшлт
дасдж авсн. Ода шинәс бурд-
гдх отармудт ах хөбчнр керг-
тә. Коммунист Губскд отар хө
даалгъдж өгч болджана. Бас
тедү мет, хойрдгч хөбч ур
Шевченкод ах хөбчин көдлмш
даалгъдж болхмн.

Бидн колхозин правленәс га-
рад, Камышин гидг селәнәс,
Яшалта тал йовбвдн. Эн колхо-
зин хөбчнрлә харгъдж күүн-
дәд, теднә ицл, күцл, ухан-
седкл мелсн манд, теднә келсн
үгмүд, кеджәх ик көдлмшин
аш мана седкл икәр байр-
уль.

Эн шунмгъа улс келсдән
күрч, шунсан, седсән күцәдж,
зургъадгч тавн джилиг ик ди-
илврәр төгсхнә лавта.

Алексей БАЛАКАЕВ,
с. Яшалта.